

REDACTIA

Arad, Doak Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 luna 2 cor.
Pentru România pe un
an 4 corone. —
Pentru România și
Trănităte pe un
an 40 franci.

Manuscripte nu se napotăz

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Doak Ferencz-u. Nr 8

INSERTIUNILE:

de un șir garmod: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancați nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

„Ochi dulci“.

(S.) În presa maghiară își face circulația știrea că Ugron Gábor se retrage cu totul din viața politică.

De gustat și amărit, de zădărnici luptei ce a desfășurat în rîndurile Kossuthiștilor în curgere de un pătrar de veac, s'ar părea, că acest funtaș între politicienii maghiari caută liniște și recreare, hotărît de a-și cultiva de aci înainte numai „paterna rurală“, „retrăgându-se la boii săi“, după cum se exprimase odată un prim-ministru maghiar concediat.

Atacurile violente din timpul din urmă, ale partizanilor și amicilor săi chiar, pe de-o parte, ear pe de altă parte nivelul nedemn al luptelor politice din țeara aceasta, cu greu l'ar fi putut duce la o altă hotărîre, decât aceea, de a se retrage, desguștat de viața politică.

Budapesti Hirlyap în acest sens ne face a căuta să explice retragerea lui Ugron, prezentându-ne plastic parlamentarismul maghiar, în următoarele:

„În adevăr, așa era înainte, că partidele maghiare ce stau față în față se persecutau într'un chip nemilos, dându-și silința de a se zdrobi unele pe altele. Dacă nu se pute prin cuvânt, năvăleau cu pistolul, cu sabia, unii în cotra vieții celorlalți, asemănându-se în parlament mai mult cu gladiatorii decât cu legiferatorii constituționali“.

În astfel de lupte, în așa condiții și-a tocit Ugron energia în curgere de 26 de ani, până când a simțit nevoia de a se retrage?

I s'a prezentat ca singură, ca unică soluție, „încheierea“ carierei sale politice, căci eată ce îi oferea, — după *Budapesti Hirlyap* — chiar și actualitatea:

„Lupta care (astăzi) stagnează în arena deschisă, s'a retras în cercul partidelor; și numele acestui război în dosul culiselor este: intriga. Așa s'a devalvat politica de partid în Ungaria și cu această intrigă luptă miniștri și șefii de partide. Această damă, intriga, a biruit pe bărbatul Ugron Gábor.“

„Și ori încotro mergem, ori încotro privim, în toate părțile, în țară, în comitate și cercuri electorale, ori-ce politică este numai — intrigă“.

Cu toate că acest tablou ne prezintă viața politică ce a trăit și tot mai trăiește în patria noastră, cu greu s'ar putea admite că feliul ei de a fi, desguștat de așa fel de politică, decep-

țiuni, să fi hotărât pe Ugron, pe „bărbatul“ Ugron, de a abandona lupta pentru biruința ideilor sale.

Un temperament viu, o forță neistovită nu se înmormentează pe sine, ci mereu va căuta teren pentru a se afirma.

Retrage ea lui Ugron însă, credem noi că nu este o retragere din viața politică, ci o retragere din partidul Kossuthist, a cărui profesiune de credință nu mai poate mulțumi aspirațiunile unui bărbat politic cu concepțiuni serioase, al cărui organism a înrât în descompunere și al cărui ideal e o utopie patentă.

După prima impresie, după declarațiile quasi sentimentale, ne-am îndepărta de a ne da seamă lămurit asupra momentului politic ce îl formează retragerea lui Ugron, ne-am îndepărta de starea adevărului. Nu este însă cătuși de puțin greu, ca cumpănind cazul, să recunoaștem că aci nu e vorbă de abandonare ci de schimbare de — domiciliu politic.

Dar' greu fiind să rupi de-odată cu un trecut, cu o luptă de 26 de ani în cadrele unui partid, trecerea trebuie mascată, pentru salvarea demnității.

Se va retrage deci Ugron acuma „la boii săi“; nu-și va curma însă, ci 'și-va intrerupe numai cariera politică. Nu va trece mult și *redivivus* îl vom vedea, în mijlocul majorității guvernamentale, amic al celor pe cari i-a combătut un pătrar de veac. Îl vom vedea poate și pe banca ministerială, căci nu se tănuște că e așteptat în cercul celor cari astăzi cărmuiesc țeara, când semioficiosul „*Budapesti Hirlyap*“ spune:

„Anul nou va aduce vremuri noi. Cei buni și cei nobili să nu se descurageze și să nu se retragă la o parte, când par'c'ar sosi primăvara și ne-ar pofti la lucru!“

Această zicere, acești „ochi dulci“, cine nu-și înțelege, cine nu vede ce însemnează?

În tot cazul Ugron îi înțelege și i-a cântărit mai bine decât ori-și-cine.

Pentru noi această schimbare la față, și ori-ce metamorfosări întru atâta numai ne interesează, întru cât în perirea kossuthismului am vedea dispariția de pe arenă a celui mai mare vrăjmaș al românismului și celui mai turbulent element din patrie.

Numirile comunelor, după legea ticluită de Bánffy, au fost elaborate și au început a se aplica în comitatul Pest-Pilis-Solt-Kiskun.

Toată „reforma“ „mântuitoare“, în numitul comitat, se reduce la modificări mai mult sau mai puțin ortografice, în chestia botezului comunelor.

S'a început această pierdere de vreme numită lucrare, la centrul încă maghiar, unde nici un înțeles, „din punct de vedere patriotic“, nu are. Dar are darul de a putea fi un început fără furtun și conturbații. — În loc de a se adevări proverbul: ori ce început este greu.

Dar alt proverb zice: Urma alege!

Ovreofli și proselitomaui. *Votul congresului național bisericesc, în privința înființării a trei noi episcopate române, îndată-ce se va putea face aceasta fără de a primejdui așezământul existent, pe cât de îmbucurător, ca un moment de demnă manifestațiune a armoniei și unității în aspirațiunile noastre naționale, a supărat foc pe Bánffy.*

L'a făcut înse și mai înverșunat agentul său de altădată, care în coloanele lui Budapesti Hirlyap pledează pentru... revizuirea Statutului Organic al bisericii române ortodoxe. Nu se leagă înse de-a-una de fostul său ucenic, ci se descarcă asupra noului patron al aceluia, asupra primului-ministru Szell: că acum, fiind-că în urma campaniei banffy-iste n'a reușit să ducă pe Români în parlament, umblă să „deschidă porțile casei de sus“ pentru încă „trei valahi“.

Și... lucru ciudat: Magyar Szó are în această chestie același temeri ca și Alkotmány.

Vorba francesului: Extremele se ating!

Convocare.

Pe 7 Noemvre a. c. dimineața la 10 ore, este convocată reprezentanța comitatului Arad, la ședința extraordinară.

Obiectul acesteia va fi instalarea noului comite-suprem.

Pe 8 Noemvre dimineața la 9 ore este convocată aceeași reprezentanță la ședința ordinară de toamnă.

În vederea afacerilor importante puse la ordinea zilei, membrii români, soși de principii ai reprezentanței comitatense, sunt rugați ca la 6 Noemvre seara la 7 ors să se prezinte în Arad la cafeneaua „Vass“, unde întrunindu-ne vom discuta asupra obiectelor puse la ordinea zilei.

Arad, 26 Octomvre, 1900.

Mihail Velicic Trăian Vățianu,
președintele clubului membri- secretar.
lor români al reprezentanței comitatense.

Monumentul

lui
I. C. Brătianu.

Juriul special însărcinat cu judecarea și clasarea proiectelor prezentate pentru monumentul lui I. C. Brătianu, întrunindu-se în 9 Octomvre a. c., a luat decisiunile cuprinse în următorul

Proces verbal.

„Juriul special însărcinat cu judecarea și clasarea proiectelor prezentate pentru monumentul lui I. C. Brătianu s'a întrunit astăzi 9 Octomvre 1900, sub președinția domnului Dimitrie Sturdza. După ce a examinat de aproape diferitele proiecte și a luat cunoștință de explicațiile și devisurile de cari unele din ele erau însoțite, juriul, în unanimitate a luat decisiunile următoare:

1). Cu toată valoarea artistică a unora din aceste proiecte, nici unul nu întrunește condițiunile cerute pentru a constitui Monumentul comemorativ al lui I. C. Brătianu. Prin urmare, nici unul nu poate fi clasat ca întâiu.

2). Proiectele Nr. 3 și 4 sunt clasate ex aequo ca al doilea și se acordă fiecăruia din ele un premiu de câte 2500 lei.

3). Se acordă un premiu de 1500 lei proiectului Nr. 1 clasat al treilea“.

D Sturdza, Ion Kalinderu, Eugeniu Stătescu, M. Pherechya A. Lecomte du Nouÿ, E. Voinescu, Ion I. C. Brătianu.

Proiectul Nr. 3 se datorește d-lui Ettore Ferrari, directorul Institutului de Belle-Arte din Roma, autorul monumentului Victor Emanuel din Venetia.

Proiectul Nr. 4 e de dl Ernest Dubois, din Franța, autorul statuelor ridicate lui Bossuet și Xavier de Maistre. D. Dubois a obținut deja Medalia de onoare, la unul din Saloanele dela Paris.

Proiectul Nr. 1 e de dl profesor Hegel din București, autorul monumentului ce se va inaugura în curând în amintirea luptei susținută în Dealul Spirei, în contra Turcilor, la 13 Septemvrie 1848.

Numele autorilor celor șapte proiecte au rămas abvolut necunoscute membrilor juriului până după luarea definitivă lor hotărâri.

Valurile politice.

Sub acest titlu „*Budapesti Hirlyap*“, dela 28 c. publică lucruri de senzație în ceea-ce privește comitatul nostru.

E vorba că valurile politice au măturat clica lui Bohus dela conducerea comitatului. Ajungând adica fișpan dl Urban, apponyist, se știe că Bohuseștii și-au dat demisiile din toate dignitățile ce ocupau în viața publică. S'au pus, cu alt cuvânt, în grevă.

Ei vor să meargă însă mai departe, — scrie ziarul unguresc. Și anume să lupte împotriva stăpânirii, mărind garda lui Bánffy. În această luptă ei ar fi reușit să atragă și pe primul Aradului, dl Salacz, care la anul nou ar demisiona dela primărie și își va pune candidatura la viitoarele alegeri dietale, contra lui Hieronymi, actualul deputat.

Nu știm dacă ziarul unguresc este bine informat. Constatăm numai că în oraș și în comitat se vorbește destul de serios despre lupta ce are să se dea între deținătorii actuali ai puterii și între cei cari au pierdut influența și puterea.

E sigur, în același timp, un lucru: Românii noștri vor avea și ei rol în aceste lupte, căci afară de un singur cerc, în celelalte majoritatea alegătorilor o formează Românii.

Să fie deci cu luare aminte și nimeni, nici un angajament să nu ia până nu se va fi adus hotărîre în clubul comitatens.

640 1900.
v.é. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kisjenői kir. járásbíróság 1898. évi Sp. 1/13. számú végzése következtében Velics Mihály ügyvéd által képviselt Zsulányi János mint az otlakai gör. kel. hitközség elnöke javára Argyeu Joszif ellen 454 kor. 92 fl. s jár. erejéig 1899. évi február hó 15-én foganatósító kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m.: kocsii, ló és tehén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbíróság 1898. évi Sp. 1. számú végzése folytán 454 kor. 92 fl. tőkekövetelés, ennek 1894. évi október hó 14. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 201 kor. 60 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Otlakán leendő eszközzésére 1900. évi november hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kisjenőn, 1900. évi október hó 23-ik napján.

Skonda Odön, kir. bírósági végrehajtó.

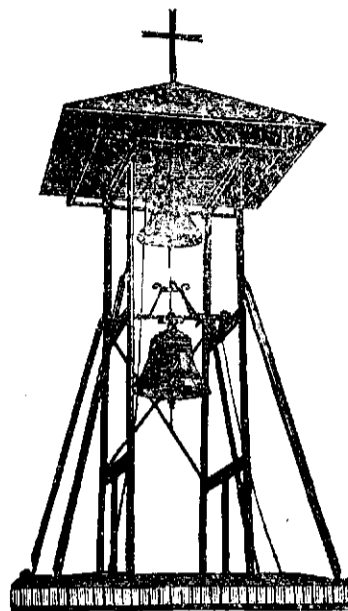
514 1—1

Turnătoria de clopote și de metal
a lui

Antoniou Novotny

in Timisoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu adiustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea ce sunt răntuite de crepare. — Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate cari au un ton mai intensiv, mai limpede mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaanelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadinstarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut — ca și spre turnarea de toace de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere grătit și franco.

505 5—

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“
următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a școalelor populare, de Damaschin Medre, învățător; aprobat de Consistor ilustrată cu chărți geografice — — — — —	—	70 „
2.) „Amicul Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cauze administrative. Prețul — — — — —	—	1. — „
3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, — — — — —	—	2. — „
4.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, — — — — —	—	80 „
5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, — — — — —	—	2. — „
6.) „Principiile politice“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu — — — — —	—	4. — „
7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. — — — — —	—	2,50 „
8.) „Războiul pentru neatarnare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului — — — — —	—	1,20 „
	—	1,60 „
9.) „Din vremuri apuse“ — de Iudita Secușă nasc. Truția — — — — —	—	1. — „
10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, — — — — —	—	1. — „
11.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. — — — — —	—	3,60 „
12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. — — — — —	—	1,60 „
13.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț. — — — — —	—	5. — „
14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul, — — — — —	—	1,50 „
15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz — — — — —	—	1,20 „
16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățător în Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase, priceșne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.	—	—

La comanda să se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.